

Schriftelijke reactie op opmerkingen en vragen van leden van de commissie BEM op 23 juni 2014 bij agendapunt 12 ‘Statenvoorstel bijdrage van de provincie Utrecht in de frictiekosten in verband met de reorganisatie van de Randstedelijke Rekenkamer’ (2014BEM56)

De opmerkingen en vragen hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

1. Het doel van de reorganisatie;
2. De omvang van de nieuwe organisatie en de inschaling van de medewerkers;
3. De governance;
4. De eigen bijdrage van de Rekenkamer in de frictiekosten;
5. De verlaging van de bijdragen van de provincies.

1. Het doel van de reorganisatie

Met de reorganisatie wordt het onderzoeksproces flexibeler en slagvaardiger ingericht met als doel om naast de tot nu toe gebruikelijke veelal provincievergelijkende onderzoeken een meer divers palet aan onderzoeken uit te voeren. Concreet betekent dit meer voldoen aan provinciespecifieke invalshoeken, meer maatwerk, meer aandacht voor de actualiteit én kortere doorlooptijden. Tegelijkertijd wordt een structurele verlaging van de kosten bereikt, door de aansturinglijnen te verkorten. In het organogram komen deze beide doelen (flexibeler onderzoek en kostenbesparing) tot uitdrukking doordat er drie onderzoeksteams komen in plaats van de huidige twee en het vervallen van een managementlaag. Het reorganisatieplan is stapsgewijze tot stand gekomen, waarbij verschillende modellen zijn afgewogen en een relatie is gelegd met de organisatiestructuur van vergelijkbare rekenkamers. De achterliggende documenten daarvan heeft u eind februari ter informatie ontvangen.

2. De omvang van de nieuwe organisatie en de inschaling van de medewerkers

In onderstaande tabel is het aantal formatieplaatsen in de huidige en beoogde nieuwe situatie aangeven. De formatieruimte neemt in totaal af. Zowel bij de start van de Rekenkamer als nu zijn resp. de huidige functies en de beoogde nieuwe functies door een extern bureau getoetst aan het functiewaarderingssysteem van provincies. Deze toets geeft een hogere waardering aan het nieuwe functieprofiel van de projectleiders, omdat de projectleiders een deel van de taken van de huidige directieleden zullen gaan uitvoeren.

De ondersteuning wordt niet verdubbeld, maar verdeeld over twee part-time functies van elk drie dagen per week.

formatieruimte	schaal	huidige situatie	schaal	nieuwe situatie	verschil
bestuurder-directeur	17	1,0	17	1,0	
directielid	15	2,0			-2,0
projectleider	12	2,0	14/13	3,0	+1,0
onderzoeker	11	6,0	11	6,0	
ondersteuning			9	0,6	+0,6
ondersteuning	7	1,0	7	0,6	-0,4
totaal		12,0		11,2	-0,8

De formatieruimte geeft de capaciteit (in fte's) en kosten (inschaling) weer. Al sinds 2011 hanteert de Rekenkamer een zeer terughoudend beleid bij het in vaste dienst aannemen van personeel. Voor zover dat aan de orde is vinden nieuwe aanstellingen plaats in een tijdelijk dienstverband, zodat er flexibiliteit behouden blijft.

3. De governance

De huidige aanstelling van de plaatsvervangende bestuurder is niet in lijn met de geldende wettelijke bepalingen van de Provinciewet. De plaatsvervangende bestuurder is als ambtenaar in dienst bij de provincie Flevoland. Dit is in strijd met artikel 79f, lid n van de Provinciewet die het verbiedt om een lid van een provinciale rekenkamer tevens ambtenaar te laten zijn die door het provinciebestuur is aangesteld. Artikel 79c, lid 3 stelt een plaatsvervangend lid gelijk aan een (regulier) lid van de rekenkamer en laat daarmee artikel 79f ook van toepassing zijn op het plaatsvervangend lid. Daarom is het streven de functie van plaatsvervangend bestuurder extern te beleggen.

De werkzaamheden van de plaatsvervangend bestuurder omvatten het eventueel nemen van bestuurlijke besluiten en het uitvoeren van de interne controle op de financiën en wet & regelgeving. De tijdsbesteding hiervoor kent een piek bij de controle in het voorjaar en najaar. Het is dus niet zo dat de beoogde externe plaatsvervangend bestuurder een halve dag per week bij de Rekenkamer op kantoor zal zijn, maar voor een inzet van gemiddeld 0,1 fte op jaarbasis voor bestuurlijke taken beschikbaar is.

In de nieuwe structuur blijven de checks and balances (vier ogen principe) dus geborgd en worden ze wettelijk verbeterd door een externe personele invulling.

Ten slotte zal onderzocht worden of er – naast de beoogde instelling van een werkgevercommissie (zie agendapunt 11) en de benoeming van een externe plaatsvervangend bestuurder - verdere verbetering van de governance mogelijk is.

4. De eigen bijdrage van de Rekenkamer in de frictiekosten

De omvang van de frictiekosten is geen vaststaand gegeven. Zowel in het belang van de betrokkenen als uit kostenperspectief zijn de frictiekosten bij voorkeur nihil. Vanuit het oogpunt van risicomanagement is het echter noodzakelijk om een zo goed mogelijke schatting te maken. De eventueel noodzakelijke dekking van dit risico zal de Rekenkamer eerst zelf op zich nemen en voor de mogelijke rest wordt een beroep gedaan op de vier deelnemende provincies (zie tabel 2, bijlage 1 bij agendapunt 12). Deze kosten zijn dus mogelijk te verwachten, maar zijn geen zekerheid.

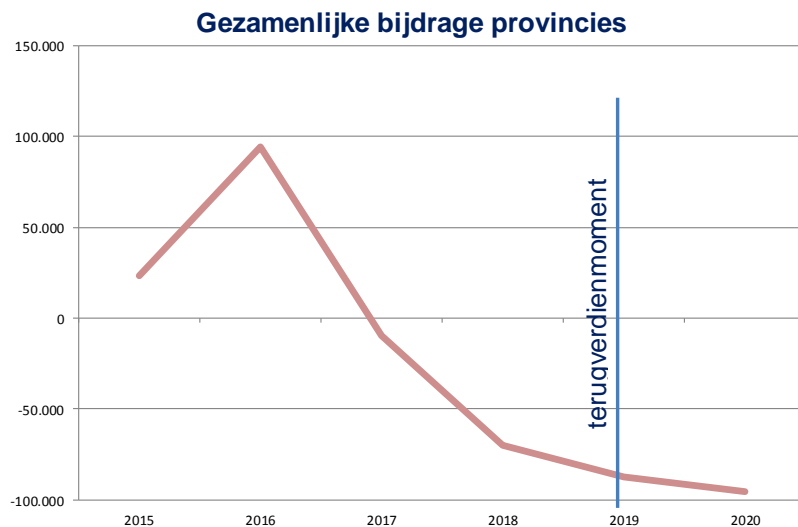
Sinds 2011 wordt door de Rekenkamer jaarlijks de indexatie van de begroting achterwege gelaten in reactie op de in Flevoland en Utrecht gedane oproep om het budget van de Rekenkamer te matigen. Dit op gelijk niveau houden van de begroting beperkt de financiële ruimte voor de Rekenkamer, omdat de salariskosten toenemen vanwege niet te beïnvloeden factoren, zoals de stijging van sociale premies en pensioenlasten én periodieke verhogingen van medewerkers die nog niet het maximum van de schaal hebben bereikt. Dit is tot nu toe binnen de begroting van de Rekenkamer gecompenseerd door het budget voor externe inhuur in de begroting te verlagen van ca. € 200.000 (in 2012) naar ca. € 50.000 (in 2014). De externe inhuur is de afgelopen jaren dus sluitpost geweest om de stijgende kosten te kunnen opvangen. Zoals toegelicht bij de behandeling van agendapunt 9 acht de Rekenkamer het op niveau houden van het budget voor externe inhuur gewenst vanwege de vaste kosten voor derden (zoals de dienstverlening van provincie Flevoland en de accountantscontrole) en voor het inhuren van ontbrekende expertise ten behoeve van het onderzoek.

Voor de dekking van de mogelijke frictiekosten zal de Rekenkamer daarom een beroep doen op haar reserve. De Rekenkamer heeft een begrensde reserve die bestemd is voor het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft en/of het opvangen van onverwachte extra uitgaven voor het geprogrammeerde onderzoek. Indien er in 2015 frictiekosten optreden zal de bestuurder-directeur dus een besluit nemen om de bestemmingsreserve voor onderzoek te verlagen en deze middelen vrij te laten vallen ten gunste van het exploitatiesaldo ter dekking van de frictiekosten.

Om tegemoet te blijven komen aan het doel van de bestemmingsreserve (= eventueel noodzakelijk extra onderzoek) wordt deze onttrekking begrensd tot € 50.000, zijnde ruim 20% van de reserve.

5. De verlaging van de bijdragen van de provincies

In bijlage 1 van agendapunt 12 is de volgende figuur opgenomen met betrekking tot de gevolgen voor de gezamenlijke bijdrage van de provincies.

De bijbehorende cijfers zijn:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020 en latere jaren
Verlaging kosten Rekenkamer	-47.800	-95.600	-95.600	-95.600	-95.600	-95.600
Onttrekking reserve Rekenkamer	-50.000					
Mogelijke bijdrage aan frictiekosten	121.000	190.000	86.000	25.500	8.500	
Saldo = bijdrage voor provincies	23.200	94.400	- 9.600	-70.100	-87.100	-95.600

Uit de figuur blijkt dat de terugverdiensperiode vier jaar is. De bijdrage van de provincies gaat vanaf 2017 al omlaag. Vanaf 2020 is de verlaging van de bijdrage per jaar bijna € 100.000.